

Vízrajzi minőségirányítási rendszer

Ünnepélyes tanúsítvány átadás

A vízügyi ágazatban már a '90-es évek közepén megkezdődött a minőségirányítási (akkor még minőségbiztosítási) rendszerek kialakítása. Ennek első elemeként a Felső-Tisza-Vidéki Vízügyi Igazgatóság, valamint az Árvíz- és Belvízvédelmi Készenléti Szolgálat Kht. vízkárelhárítási tevékenységükre megszerezték az ISO 9002:1996 tanúsítást.

Időközben a vízrajzi adatok – mint piaci termékek – megbízhatóságával szemben is növekvő vevői igények jelentek meg, melyeket tovább erősített a '90-es évek végén levonult jelentős tiszai árvizek elleni védekezések adatigénye.

Az ágazat vezetése ezért 2000. év nyarán úgy határozott, hogy elsőként a gyulai és a győri vízügyi igazgatóságokon indítja el a rendszer kiépítését, célként megfogalmazva a hiteles vízrajzi adatok előállítását és szolgáltatását, valamint a VIZIG-ek önálló felelősségét az adatok megbízhatóságáért.

A két igazgatóság kiválasztását vízrajzi tevékenységük sajátosságai indokolták. Ezen sajátosságok az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Győr) esetében a kiugróan magas állomásszám és a frekvenciált vízgazdálkodási problémák (szigetközi monitoring rendszer), a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (Gyula) tekintetében pedig a heves árvizek és a duzzasztott vízterek mérésének nehézségei voltak.

A fent megfogalmazott célok megvalósításához az időközben kiadott ISO 9001:2000 szabvány megfelelő keretet biztosított.

A felkészülés első lépéseként a két vízrajzi szervezet és tevékenység átvilágítására került sor 2001-ben. Az ennek eredményeként elkészült átvilágítási tanulmányok megállapításai alapján a minőségirányítási rendszerek kiépítésének elemei már jól tervezhetők voltak, melyek megvalósítására 2002 év folyamán került sor. A felkészülést a két igazgatóság ágazati tapasztalatszerzési céllal külső szakértő közreműködésével ugyan, de külön-külön hajtották végre.

A legfontosabb feladatként az alábbiak jelentek:

- A vezetés irányító szerepének erősítése, mérhető minőségi célok meghatározása,
- A folyamatosan változó vevői igények felmérése és pontosítása,
- Teljes körűen programozott és ellenőrzött munkafolyamatok kialakítása,
- A mérőeszközök nemzeti etalonra történő visszavezethetőségének biztosítása,
- A vízrajzi szervezet tagjai képzettségének emelése,

Az érintett szervezetek mérete és területi tagoltsága, valamint a mérőeszközök több ezres száma következtében az egyik legnagyobb feladatnak a hatékonyan működő dokumentációs rendszer létrehozása

Dr. Váradi József vízügyi helyettes államtitkár átadja a tanúsítványt Bak Sándor igazgatónak

bizonyult. Kihasznlva az ágazatban meglévő korszerű informatikai és hírközlési adottságokat, ezt a dokumentációs rendszert teljes mértékben a Lotus-Notes csoportkommunikációs szoftver segítségével építettük fel, gyakorlatilag kizárva a papír alapú kommunikációt. Az így kialakított rendszerben biztosított a dokumentumokhoz történő azonnali és jogosultság szerinti hozzáférés, a mindenkori érvényesség és a változások visszakereshetősége.

A mérőeszközök több mint 30 paraméter szerinti nyilvántartását, karbantartásuk és kalibrációjuk ütemezését egy rugalmasan konfigurálható és szabadon fejleszthető ACCESS-alapú adatbázis felépítésével oldottuk meg.

A dokumentumok elkészítése után a két igazgatóság szakemberei tapasztalatcserét tartottak annak érdekében, hogy a rendszerek bevezetése már egységes keretek között történjen, mintaként is szolgálva a többi 10 vízügyi igazgatóság számára.

Mintegy 3 hónapos próbaműködést követően a rendszerek nemzetközi tanúsítása 2003. első negyedévének végén sikeresen megtörtént.

A tanúsítvány ünnepélyes átadására 2003. június 2-án került sor Budapesten. *Dr. Perger László* főosztályvezető köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót *Domahidy Lászlónak* a KvVM vezető főtanácsosának, aki projektoros előadásában röviden összefoglalta a minőségirányítási rendszer bevezetésének előzményeit, munkafázisait, és a közben felmerült tapasztalatokat. Ismertette a rendszer által megfogalmazott főbb feladatokat, melyeket kiemelten kell kezelniük, hiszen a tanúsítás nem örökre szól, és évente felülvizsgálati auditokon kell megfelelniük. Ezt követően *dr. Varga Miklós* OVF főigazgató hangsúlyozta, hogy mennyire jelentős a vízügyi ágazat számára, hogy adataink hitelességét a megszerzett tanúsítvány mind belső, mind külső vevőink felé garantálja. Fontosnak tartotta valamennyi vízügyi igazgatóságnál kiépíteni és bevezetni a minőségirányítási rendszert.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ünnepélyes tanúsítvány átadás

(Folytatás az 1. oldalról)

Dr. Váradi József helyettes államtitkár elismerő szavak mellett átadta Bak Sándor és Janák Emil igazgatóknak az angol típusú tanúsítványt, Kiss Attila és Dömötör Szilveszter vízrajzi csoportvezetőket külön díjazásban részesítette. A vízügyi igazgatók köszönetüket fejezték ki az OVF és a minisztérium képviselőinek, és jelezték, hogy a tanúsítvány megszerzésével feladataink nem fejeződtek be, igazán csak most kezdődtek el, melyeknek anyagi vonzata is jelentősen megnövekszik.

A tanúsítás igazolta, hogy olyan átlátható, teljes körűen

szabályozott folyamatok jöttek létre, amelyek eredményeképpen az igazgatóságok képesek a vízrajzi adatgyűjtést, adatfeldolgozást, archiválást és adat-szolgáltatást a vevői igényeknek, a jogszabályoknak és a műszaki előírásoknak megfelelően teljesíteni.

Feltétlenül köszönetet kell mondanunk a felkészítést végző budapesti székhelyű MÉRA Tanácsadó és Szolgáltató Kft.-nek több mint két éves kitartó munkájáért, valamint az SGS Hungária Kft.-nek a mélyreható és korrekt tanúsítás végrehajtásáért.

**Kiss Attila –
Bányai Barbara**

Bak Sándor igazgató Szőke Margit újságíró társaságában

Judit nem jött el...

A szokásos munkaértekezletre érkezünk valamennyien Budapestre, akik a vízügyi szervezeteknél pr munkakörben dolgozunk.

Nincs tíz óra, nem sietek. Még van öt perc! Még van idő!

A liftnél csatlakozó munkatársammal együtt kedélyesen érkezünk a tárgyaló teremhez. Sehol senki! Itt valami nincs rendben. Ez nem így szokott máskor lenni! Hol vannak a korábban érkezők, az előtérben zajló lelkes baráti üdvözlések? Hol vannak a lépcsőházban mindig cigizők, a jó hangulatú baráti beszélgetések? Találgatunk. Elkéztünk? Rossz helyre jöttünk? Bátortalanul nyitjuk az ajtót. Hiszen itt vannak! Néma csendben, megrendülten. A hír fájdalom. Munkatársunk, kolléganőnk Pallás Judit, a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság pr vezetője 2003. június 2-án elhunyt.

Judit soha többé nem lesz közöttünk! Judit mindig velünk marad!
Cserkúti Andrásné

Tisztújítás a Magyar Hidrológiai Társaságban

A Magyar Hidrológiai Társaság 2003. május 27-én a MTE SZ Kossuth téri székházában tisztújító közgyűlést tartott, ahol megválasztották az elkövetkező három év tisztségviselőit. A választások eredménye a következő:

Elnök: **Dr. Ijjas István**
Alelnökök: **Tóth István**
Török Imre György
Főtitkár: **Fehér Ferenc**
Főtitkár helyettesek: **Búzás Zsuzsa**
Kling István

Vezetőségi tagok: **Dr. Szlávik Lajos**
Dr. Szígyártó Zoltán
Pintér Ágnes

Kolossváry Gábor
Dr. Bakonyi Péter
Vezetőségi póttagok: **Dr. Károlyi Csaba,**
Galbáts Zoltán
Barcs Sándorné
Dr. Szalay György
Dr. Pálfai Imre

Felügyelő Bizottság:

Elnök: **Szöllősi Zoltán**
Alelnök: **Hrehuss György**
Tagok: **Bogáth Jenő**
Orosz Ottó
Kóthay László
Vaszilievits Sömjén György
Szunyogh Zoltán

Fegyelmi és Etikai Bizottság:

Elnök: **Dr. Bognár Győző**
Alelnök: **Dr. Hecsei Pál**
Tagok: **Korompay András**
Dr. Wisnovszky Iván
Zorkóczi Zoltán
Litauszki István
Marczell Ferenc

Póttagok:

Hidrológiai Közlöny Szerkesztő Bizottság elnöke:

Dr. Öllös Géza

Főszerkesztő:

Dr. Vágás István

Hidrológiai Tájékoztató Szerkesztő Bizottság elnöke:

Papp Ferenc

Főszerkesztő:

Dr. Vitális György

Oktatási és Ifjúsági Bizottság elnök:

Károlyi Judit

Szeniorok Tanácsa elnök:

Perecsi Ferenc

Vízügyi Történeti Bizottság elnök:

Fejér László

Kitüntetések Bizottsága elnök:

Dr. Berczik Árpád

Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága elnök:

Dr. Józsa János

Nagyminta kísérlet a Holt-Sebes-Körösön

Mottó:

„A belterületi vízfolyások és állóvizek is a környezetalakítás értékes tényezői. A vízmelléki és vízközi települések fekvésének környezeti előnyeit csak a vizektől távol fekvők hátrányaival egybevetve lehet igazán értékelni. Néhány ártér peremén fekvő alföldi településben a folyók településen átkanyargó pangó vizű holtágait mederrendezéssel és szabályozhatóvá tett vízjárással újra élő vízfolyássá kívánatos tenni. A vízállásos mélyedéseket és gödröket pedig tavakká célszerű átalakítani. Mindezeket egymással összekötve, a települést átszövő, belső élővízhálózatot lehet létrehozni. Ezt a vízpartok tereprendezésével, fásított zöldsávokba foglalásával, kétoldalt partmenti utcák nyitásával, a telkeket és az épületeket homlokukkal a víz felé fordítva, szervesen bele lehet illeszteni a település szerkezetébe és beépítésébe.”

Halmos Béla: A környezeti értékek védelme és hasznosítása, Területrendezés, 1973/4.

Legalább harminc éves a mottóul választott idézet, de még régebbi, a folyószabályozásig visszanyúlik az ökológiai vízpótlások problémaköre. Megoldásuk sok kérdést vet fel, melyek között a jogi szabályozás, a műszaki feltételrendszer, az üzemelési szabályzatok integrálása, üzemeltetési költségek megteremtése, s a vízkészletek tározása a legjelentősebb.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság felkérte a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóságot és a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságot, valamint az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot és a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóságot, hogy egy-egy általunk kijelölt mintaterületre határozzuk meg az ökológiai „jó állapot” biztosításának jogi, műszaki feltételeit, az általunk kidolgozásra kerülő módszer segítségével. Területünkön a Holt-Sebes-Körös vízgyűjtőjét javasoltuk, az Észak-dunántúli térségben a Kis-Rába – Hanság vízgyűjtőjét jelölték ki.

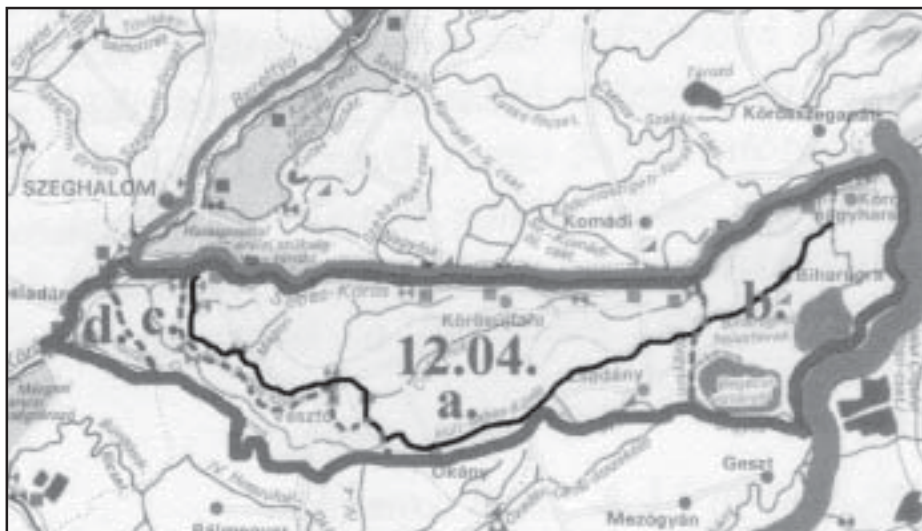
A munkák célja, hogy az EU Víz Keretirányelvében (VKI) előírtak alapján valósuljon meg a kutatás, megalapozott feltételrendszert szolgáltatva a későbbi tervezéshez és a 2015-ig megvalósítandó jó ökológiai állapot eléréséhez.

A munka témairányító megbeszélésére 2003. február 19-én került sor az OVF-ben, melyet április 24-én a munkaprogramok megbeszélése követt.

Az OVF Vízkészletgazdálkodási és Informatikai Főosztálya tájékoztatása szerint 3 millió Ft K+F keret biztosítja a munkák háttérét Igazgatóságunként, így 3 évre kellett ütemezni a feladat elvégzését a természetvédelmi szakemberek szerint. Az ökológiai állapotfeltárás önmagában 6,7 millió Ft-ot igényelne a Holt-Sebes-Körös esetén. Az előző évek K+F munkái keretében született egy tanulmány a WWF Magyarország (2002) készítésében: Az ökológiai vízmennyiség létesítményüzemeltetési szempontból történő meghatározása és figyelembe vétele a térségi vízpótlásban címmel, mely e munka alapjául szolgált.

A Holt-Sebes-Körös és térsége, a vízfolyás mentén lévő települések – Biharugra–Zsadány–Okány–Vésztő – régóta várják ezen problémakörben az előrelépést, a valamikor élő vízfolyás ismételt élővé tételét. A tervek szerint a nagymintakísérlet próbáuzemmel fog zárulni.

Czakóné Czédli Jolán

A Holt-Sebes-Körös vízgyűjtő területe

VIDÁM PERCEK...

Emlékezzünk a régi vízügyes időkre

Az alábbi történeteket Solymosi Istváné, Gizike néni nyugalmazott műszaki tervezési osztályvezető visszaemlékezéseiből állítottuk össze.

Gizike az első okleveles mérnök az igazgatóság állományában, aki nemcsak a tervezésben, hanem a szakaszmérnökségeken adódó feladatokban és az árvízvédekezésben is kipróbálhatta tehetségét.

– A megszólítással mindig probléma volt, mert nekem nem mondhatták azt, hogy „mérnök úr”. Nyugodtan hívott engem mindenki Gizike néninek, még a nálamnál jóval idősebbek is.

– A Sebes-Körös bal oldalán védekeztünk töltésmeghágás ellen nyúlátalással, töltésátázás ellen bordás megtámasztással. A közerőt Vésztőről biztosították. Arra sem volt idő, hogy homokzsákot szállítsanak a helyszínre, hanem ott helyben töltöttük a földet a zsákba. Bizony néha kénytelen voltam egy kicsit erőszakosabban is fellépni – egy kicsit kiabáltam.

Egy bácsi már nem tűrhette tovább, hogy egy „nő” ott ugrál és erőszakoskodik – megkérdezte. „Mit kiabál maga? Ki maga? Mit erőszakoskodik, tán mérnök?”

Én akkor nagyon elszégyelltem magam. Nem volt rajtam karszalag. Honnan tudhatta volna az a vésztői bácsi, hogy az a lófarkas fiatalasszony (melegítőben, nagy gumicsizmában) tényleg egy mérnök. Beoldaltam a gátórházhoz, előírás szerint felöltöztem és így folytattuk a munkát.

– A Paldai belvízvédelmi szakasz rendezését terveztük meg. Az egész mű tervezője én voltam. A rendezési terv érintette az egyik vésztői termelő szövetkezet területét is.

Amikor a tervet ismertettem, a Tsz. elnöke megkérdezte tőlem „Na és mérnököt nem hoznak magukkal?” Mondtam, hogy „hát a mérnök az én vagyok”.

– Részt vettem az 1966-os, 1970-es, 1974-es és az 1980-as árvizek levezetésében. Tulajdonképpen a vízi életem legizgalmasabb, legszebb, legnehezebb és legkiemelkedőbb feladata volt mindig a gáton lenni.

Szakaszvédelem vezető voltam a román határtól a Sebes-Körös torkolatáig, a Fekete- és a Kettős-Körös jobb oldalán.

Büszke vagyok rá és köszönöm a vízügyi igazgatóság vezetőinek, hogy nem féltek attól, hogy nő vagyok, ki mertek tenni a gátra.

A szemelvényeket lejegyezte:
Nagy Sándorné

Események a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság életéből az elmúlt 50 évben

– **1966.** február 9-én a Berettyó jeges árvice töltésmeghágással, majd töltés szakadással járt. A jéggel vegyes víztömeg a Szeghalom környéki tanjavilágot, Újirázt, Csökmőt, Darvast veszélyeztetve előntötte a Sebes-Körös-Berettyó deltáját. A veszélyeztetett terü-

letek lakosságát kitelepítették.

– **1966.** február 13-án a Fehér-Körös romániai, kisjenői gátszakadásánál kiömlött víztömeg elérte az országhatárt és több lokalizációs vonalat átszakítva előntötte a Fekete-Fehér-Körös deltáját 8400 ha területen. A Gyulavári kör-gátra áthelyeződött védekezés sikerrel járt, így a település belsőség teljes egészében megmenekült az elöntéstől.

– **1966-ban** üzembe helyezték a gépműhely szociális és üzemi irodaépületét, biztosítva a gépműhelyben dolgozók tisztálkodási, étkezési lehetőségeit, valamint a gépészeti osztály alkalmazotti állományának elhelyezését.

– **1967-ben** az új központi irodaépület üzembe helyezésével lehetővé vált a vízminőségi felügyeleti egység elhelyezése, és 40 db irodahelyiséggel bővült az igazgatóság zsúfolt központi székháza.

– **1967-ben** üzembe helyezték a Fehér- és Fekete-Körös közötti lokalizáló töltést, melynek megépítése az 1966. évi árvízvédekezés tapasztalatai alapján vált szükségessé. A lokalizáló töltés a Fehér-Körös és Fekete-Körös közötti terület védelmét, az országhatáron túlról betörő vizek visszatartását biztosítja.

– **1967–1969** között a magyar–román országhatár menti közös érdekeltségű csatornákon – négy vízügyi igazgatóság területére kiterjedően – 17 db vízszabályozó műtárgy épült, melyek segítségével lehetővé vált a két ország között az 1952-ben megkötött vízügyi egyezmény által előírt vízhozamok átvezetésének szabályozása.

– **1968-ban** üzembe helyezték a Fehér-Körös bal oldali lokalizáló töltését, melynek eredményeként megnövekedett Gyula és Békéscsaba városok árvízi biztonsága a Románia felől érkező árvizek ellen.

– **1969.** április 20-án Fehér Lajos miniszterelnök-helyettes jelenlétében üzembe helyezték a Kettős-Körösön épült Békési duzzasztóművet, amely a Körös-völgyi öntözési víz-igények kielégítése érdekében, a Fekete- és Fehér-Körös természetes vízkészletének mederben tartását tette lehetővé.

– **1970** június közepén helyenként 100 mm-t is meghaladó eső zúdult a Körösök vízgyűjtőjére. A Tiszán végigvonuló áradásokkal egyidejűleg a Körösökön is soha nem tapasztalt árhullámok indultak el, az eddigi legnagyobb vízszinteket 43–76 cm-rel meghaladva. A Fekete- és Sebes-Körös térségében – biztonsági okokból – 30 ezer ember kellett kitelepíteni, a töltéseket sikerült megtartani.

– **1967.** Az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője a vízgazdálkodási Területi Koordinációs Szolgálatról szóló utasításban foglalt feladatok ellátására a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság mellé területi koordinátornak Rácz Iván főmér-

nököt jelölte ki Békés megye területére kiterjedő hatáskörrel.

– **1967.** március 1. hatállyal az igazgatóság gazdasági igazgatóhelyettesi feladatainak ellátására Kovács Mátyás kapott megbízást.

– Az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője Cseppentő Zsigmondot – nyugállományba vonulása folytán, közel három évtizedes vízügyi szolgálata alatt a vízgazdálkodás terén kifejtett eredményes munkája elismerése mellett – a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatóhelyettes főmérnöki munkakörének ellátása alól 1967. augusztus 15-i hatállyal felmentette, 1967. augusztus 16-i hatállyal igazgatóhelyettes főmérnöknek Nagy Györgyöt bízta meg.

Cseppentő Zsigmond nyugdíjba vonulása alkalmából Munka Érdemrend ezüst fokozata kitüntetésben részesült.

– **1968.** december 15-i hatállyal

= az igazgatóhelyettes főmérnöki munkakörben Nagy Györgyöt Nagy Tibor,

= a termelési igazgatóhelyettesi munkakörben Gyöngyösi Lázárt Boros József váltotta fel.

– **1969.** évi kiváló eredménye alapján a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság – történetében először – elnyerte a „Kiváló Vízügyi Igazgatóság” címet.

– Az **1970.** évi Tisza-völgyi árvízvédekezés során kifejtett kiemelkedő tevékenységük elismeréseként

= Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést kapott Takács Lajos igazgató,

= Munka Érdemrend ezüst fokozatot kapott Dékány Zsigmond szakaszmérnök, Fekete János gátőr, Túri Miklós főépítésvezető,

= Munka Érdemrend bronz fokozatot kapott Baranyó Géza csoportvezető, Galbáts Zoltán főelőadó, Kovács Gyula gátbiztos, Moldován János osztályvezető, Nagy Tibor igazgatóhelyettes főmérnök, Pálkás Lajos osztályvezető, Réti Mihály osztályvezető.

1968. június 30.: A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén 115 kilométer hosszú hajóút van a Hármás- és Kettős-Körösön. Rendszeres áru- és személyszállítás azonban nem zajlik a folyami országúton. Túlnyomó részt a vízügyi igazgatóság használja az építési, szabályozási munkák anyagainak a szállítására.

Az igazgatóság öt uszályval, három vontatóval és tizenegy vontatásra is alkalmas motorcsónakkal rendelkezik. Évente 4–5 ezer tonna anyagot szállít.

A megyei Népi Ellenőrzési Bizottság vizsgálati anyagában megállapították: a megye hajóútja nincs megfelelően kihasználva. Fejlesztése csak abban az esetben indokolt, ha növekszik a forgalom, illetve az ipar-és a mezőgazdaság az eddiginél jobban igényli az olcsó szállítási lehetőséget.

1968. július 18.: A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság központjában először rendeztek korszerű vízvédelmi kiállítást Gyulán. Grafikák, plakátok, fényképek, makettek segítségével igyekeztek bemutatni a tiszta víz előnyeit, a vízszennyezés következményeit, a szennyvíztisztító berendezéseket és a vízvédelmi munkákat. Naponta kétszer vetítettek filmeket s ezek szintén a víz tisztaságának fontosságára, megőrzésére hívták fel a figyelmet. A kiállítás várákozáson felüli

(Folytatás az 5. oldalon)

**50 ÉVES
A VÍZÜGYI
IGAZGATÓSÁG**

EZ TÖRTÉNT...

Események a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság életéből az elmúlt 50 évben

(Folytatás a 4. oldalról)
érdeklődéssel zárult. Ötszáznál többen nézték meg a kiállítást és a filmvetítéseket.

1968. július 31.: Új, értékes lelettel gyarapodott a gyulai Erkel Ferenc Múzeum. Csaknem sértetlenül sikerült kiemelni a Fehér-Körös medréből egy nyolc méter hosszú halász csónakot, amelyet több mint 200 évvel ezelőtt egyetlen tölgyfa törzséből alakítottak ki. L. Juhász Irén régész nő a következőket mondotta: A mostani nagy szárazságban jól leapadt a Körös vize, s hozzáfogtunk az ásatáshoz. A Fehér-Körös mostani mederszintjétől mintegy 160 centivel mélyebbre találtuk meg a csónakot. Csaknem függőleges helyzetben sülyed az agyagba.

1968. július 20.: Rendkívüli intézkedések az öntözés szolgálatában. Megyénk minden részén a folyók, csatornák mentén éjjel, nappal látni az öntözést. Évtizedek óta nem volt

ilyen nagy jelentőségű az öntözés, mint most, a rendkívül tartós aszály idején. Emberemlékezet óta alig volt a mostanihoz hasonló alacsony a vízállás. A Fehér-Körös medre például több helyen úgy kiszáradt, hogy gyalogosan átsétálhat rajta bárki. A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság szakemberei elmondották, hogy az öntözést a leleményesség, a bölcs előrelátás, a gyors intézkedések egész sora s a szomszédos vízügyi szervekkel való jó együttműködés teszi lehetővé.

A tározókba több millió köbméter vizet tartalékolnak. Többek között 25 nagy teljesítményű belvízvédelmi szivattyút állítottak az öntözés szolgálatába.

A gyulai hídfőnél a duzzasztót vízhatlan ponyvával vonták be, hogy a beérkezett víz minden cseppje rendeltetési helyére kerüljön.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kérésére megkezdtek a Hármas-Körös rendkívüli mederkotrását. Ezzel lehetővé válik, hogy a Tisza alacsony vízállása ellenére folyamatosan működhessen a Kurcai fő vízkivételi mű, s öntözővizet kap Szentés környéke.

Gyermeknap a Szanazugban

Tömlőgát szakmai bemutató a Gyulai duzzasztónál

2003. május 29-én a békéscsabai CAEMENTÁRIUS Kft., a veszprémi NOVOFLEX-4 Kft., és a gyulai Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság közös szervezésében árvízvédelmi célra alkalmas tömlőgát szakmai bemutatója volt, a Fehér-Körös bal parton, a Gyulai duzzasztó melletti töltésszakaszon.

A tömlőgátat az árvízvédelmi töltés korona vízdoldali harmadában helyezték el, és szivattyúk segítségével a Fehér-Körös medréből töltötték fel. A tömlő rögzítését a tömlőhöz kapcsolódó kétoldali ún. leplek biztosítják.

Az egyes tömlődarabok szakszerű toldását a tömlővég zsákszerű kialakítása és a leplek megfelelő átfedése biztosítja.

A bemutatót több mint 50 résztvevő kísérte figyelemmel, köztük országgyűlési képviselők (*Tóth Imre, dr. Karsai József*) is. A szakminisztériumot *Barabás Ákos*, az OVF-et *Földy Gyula* képviselte.

A délelőtt 11.00 órakor kezdődő helyszíni bemutató után a szakmai tapasztalatcsere munkaebéden folytatódott.

Nagy Sándor

**Tömlőgát elhelyezése és feltöltése
árvízvédelmi töltésen (képeink)**

Személyügyi hírek

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesítettek:

- *Dr. Gurzóné dr. Benedek Mária* – jogász – jogi ügyintéző munkakörben, 2003. május 1-jétől az Igazgatási Osztályon
- *Lázár Tamás* – technikus – gátőr munkakörben, 2003. május 15-től a Szeghalmi Szakasz mérnökségen.

MHT előadóülés a Békéscsabai Árpád Fürdőről

A Magyar Hidrológiai Társaság Békés megyei Területi Szervezete és a Békés Megyei Vízművek Vállalat – a Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola támogatásával – 2003. május 28-án helyszíni látogatással egybekötött előadóülést tartott. Az előadóülés elméleti, előadásokat tartalmazó része a Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola dísztermében került megtartásra.

Az Árpád Fürdő rekonstrukciós munkái összesen 1020 millió Ft értékben valósultak meg, melyből 474 millió Ft a Gazdasági Minisztérium Széchenyi Terv Turizmusfejlesztési programjának, 20 millió Ft a Békés Megyei Területfejlesztési Tanács vissza nem térítendő forrásaiból, míg 526 millió Ft a Békés Megyei Vízművek Vállalat saját forrásából lett finanszírozva.

A beruházás főtervezője a Nemes és Kiss Építész Iroda volt.

Az előadóülésen Nemes Roland Ybl-díjas építész jól megkomponált diápekkel vetített előadásban ismertette, mind az átalakítás előtti, mind az átalakítás utáni Árpád Fürdő esztétikai és funkcionális jellemzőit, adottságait. Az előadás külön kiemelte a fürdő újjáépített főbejáratát, az Élővíz-csatorna hídján lévő új pénztár létesítményeket, a fürdő teljesen új megjelenést biztosító terprendezését, térburkolatát, valamint a különböző strand-, tan-, gyermek-, termál medencék valamint felújított uszoda, lelátó és „Jázmin Egészségcenter” (téli fürdő) létesítményeit.

Cseke Andrea létesítményfelelős előadásában bemutatta az Árpád Fürdő át-

alakításának kivitelezési paramétereit. A kivitelezés 2002. március 18-án kezdődött meg és több ütemben folyt. A Jázmin Egészségcenter tényleges nyitására 2003. január 15-én került sor, míg az uszoda és a lelátó épület üzembe helyezése 2003. március 3-án történt meg. 2003. május 1-re már minden nagyobb létesítmény felújítása és beüzemelése megtörtént.

Jelenleg még kisebb kiegészítő külső munkálatok végzése folyik, melynek során a strandbüfé, egy új, második strandröplabda pálya, egy streetball pálya és

egy lábtengő pálya készül el. Ez utóbbi sport egységek tervezett átadása június hónapban történik meg.

A Jázmin Egészségcenter (Téli fürdő) kívül belül teljesen megújult, melynek során a termálmedencék mai kornak megfelelő átalakítása, a pezsgőmedencék kiépítése, a szauna és gőzfürdő felújítása – több más kiszolgáló egység korszerűsítésével együtt – megtörtént. Az emeleti gyógyászati részlegben tangenterem, masszázsszágy, iszapkeverő, tornaterem, fodrász, kozmetikus, szolárium lett megvalósítva. Ezek beüzemelése jelenleg van folyamatban.

Gyulai Tibor a fürdő-üzemmnökség vezetője előadásában röviden bemutatta az Árpád Fürdő vízellátását és a kiegészítő szolgáltatásokat biztosító vízkezelési, illetve fürdőgépészeti berendezéseket.

Az előadásokat követően a résztvevők Gyulai Tibor úr vezetésével a helyszínen is megtekintették a ma már valóban európai színvonalúra korszerűsített békéscsabai Árpád Fürdőt. A helyszínen tapasztaltak alapján az előadó ülésen megjelentekben egyre inkább megerősödött az a gondolat, hogy a békéscsabai Árpád Fürdő korszerűsítése, mind egészében, mind a tervezés, kivitelezés apró részleteiben valóban példaértékű módon sikerült.

Kívánjuk, hogy a fürdőt igénybevevő nagyközönség és a fürdőt üzemeltető Békés Megyei Vízmű Vállalat sok örömet leljen a felújított békéscsabai Árpád Fürdőben!

Cseke Andrea–Réti László

Hidrometeorológia

Május hónapot száraz, az évszakhoz képest jóval melegebb, nyári időjárás jellemezte. A hőmérséklet alakulásában továbbra is a szélsőségek domináltak. Napközben 15 °C és 35 °C közötti, míg a hajnali órákban 5 °C és 19 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak. A havi középhőmérséklet 20,2 °C volt, amely – lényegesen – 3,9 °C-al magasabb az ilyenkor szokásosnál.

Az igazgatóság területén átlagosan 33,5 mm csapadék hullott. Ez az érték – jelentősen – 23,2 mm-el elmaradt az erre az időszakra jellemző átlagtól.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 78,8 mm-t – Vésztőn mérték, míg a legkevesebb csapadék – 19,0 mm – Peresen hullott.

A hónap folyamán, mérhető csapadékot 14 alkalommal regisztráltunk.

Területünkön 2002. november 1. és 2003. május 31-e közötti időszakban, átlagosan 262,4 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely 17,2 mm-el alacsonyabb a sokéves átlagnál.

A havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása az alábbi:

	nov.	dec.	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	össz.
sokéves átlag (mm)	46,8	39,0	29,3	29,8	33,3	45,0	56,7	279,6
tárgyi időszak (mm)	34,6	42,2	79,3	42,4	6,9	23,5	33,5	262,4
eltérés az átlagtól (mm)	-12,2	+3,2	+50,0	+12,6	-26,1	-21,5	-23,2	-17,2

Május hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében helyezkedett el.

A száraz időjárás következtében lassú vízszintsülledés észlelhető.

A hónap folyamán a talajvíz a terepszint alatt 149–450 cm között ingadozott.

Török Jánosné vízrajzi ügyintéző

Vízminőség

Országos és regionális törzshálózati mintahelyek vízminőségi osztályba sorolása a VM adatbázis adatai, az MSZ 12749 szabvány alapján.

A vízvizsgálatokat a Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség végezte.

Minősítési időszak 2003. május 1 – május 28. Mintaszám: 2

Mintavételi hely	A.	B.	C.	D.	E.
Fehér-Körös Gyulavári 9,3 fkm	II	II	-	II*	II
Fekete-Körös Sarkad 16,1 fkm	II	III	-	II*	II
Kettős-Körös Békés d.f. 116,7 fkm	II	II	-	II*	I
Kettős-Körös M.berény kh. 103,9 fkm	II	II	-	II*	II
Sebes-Körös Körösszakál 59,4 fkm	II	III	-	II*	II
Sebes-Körös K.ladány 10,10 fkm	II	III	-	II*	I
Hármas-Körös Gyoma 79,3 fkm	II	II	-	II*	I
Hármas-Körös B.szentandrás 48,0 fkm	II	III	-	II*	I
Élővíz-csatorna Veszely 24,2 fkm	III	III	-	II*	IV
Élővíz-csatorna Békés tork.	III	V	-	II*	III

Jelmagyarázat:

A csoport: az oxigénháztartás jellemzői I. osztály: kiváló víz
 B csoport: nitrogén és foszforháztartás jellemzői II. osztály: jó víz
 C csoport: mikrobiológiai jellemzők III. osztály: tűrhető víz
 D csoport: mikroszennyezők toxicitás IV. osztály: szennyezett víz
 E csoport: egyéb jellemzők V. osztály: erősen szenny. víz

* szerves mikroszennyezők vizsgálata nélkül

Rendkívüli szennyeződés:

Május 22-én kárelhárítást nem igénylő, kisebb mérvű olajszennyeződés érte a Gyepes főcsatornát a Sarkad MOL töltőállomás területéről. A bejelentést követően a Gyepes-Hosszúfoki főcsatorna vízvezető vonalán lévő öntöző és halastavi vízkivételeket, valamint a Gyepes-csatorna halászati hasznosítóját az előírásoknak megfelelően a szennyezésről és a Környezetvédelmi Felügyelőség által – a szennyeződéssel összefüggésben – végzett vizsgálatok eredményeiről értesítettük. A szennyezést követően a töltőállomás tulajdonosát üzemi kárelhárítási terv készítésére szólítottuk fel.

Dr. Vasas Ferencné

Hidrológia

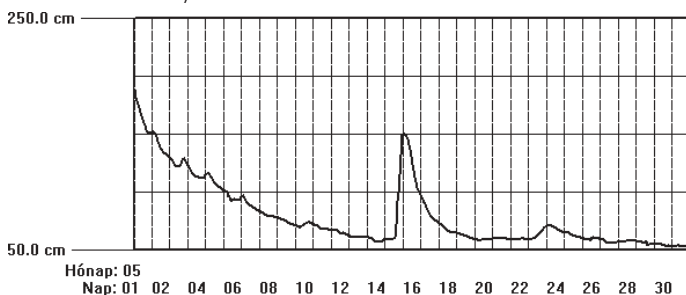
A Körösök hegyvidéki vízgyűjtő területének legmagasabb csúcsán Vigyázón, május 18-ra olvadt el teljesen a hótakaró.

Csapadék csak a második dekádtól kezdve hullott szakaszosan, mennyiségét tekintve a legnagyobb Honctón volt, 23,4 mm mérték május 14-én, a többi helyen 10 mm alatt esett.

A Körösök vízszintjei a hónap teljes időszakában kisvízes tartományban maradtak. Vízszintingadozás igen kis mértékűnek mutatkozott. Változás a hónap közepén fordult elő, mikor 50 cm alatti emelkedés vonult le a Körösökön.

A körösi rendszerben telepített duzzasztók folyamatosan üzemeltek.

Fekete-Körös, Ant

A vízkészlet növelése érdekében tiszai víz betáplálása tovább folytatódott a Körös rendszerbe. A betáplálás 4 ágon keresztül történik. Keleti főcsatornán keresztül Bakonszegnél a Berettyóba 3,04 m³/s, Hortobágy-Berettyó főcsatornán keresztül Ágotánál 12,5 m³/s, Nagykunsági főcsatorna keleti ágán Túrkevénél 12,4 m³/s, a nyugati ágán a Hármas-Körösbe Öcsödnél 3,80 m³/s mennyiséggel frissül a Körös rendszer.

Néhány jellemző állomás vízhozam értéke május 31-én:

Állomás	Vízhozam (m ³ /s)
Fehér-Körös, Gyula	6,00
Fekete-Körös, Sarkad-Malomfok	7,31
Kettős-Körös, Békés	13,4
Sebes-Körös, Körösszakál	10,4
Sebes-Körös, Körösladány	20,7
Berettyó, Szeghalom	10,7
Hármas-Körös, Gyoma	34,1
Hármas-Körös, Kunszentmárton	47,0

Kurilla Lajos

F.: KÖVIZIG 5700 GYULA, Városház utca 26.

Díj hitelezve
Körzeti Postahivatal
GYULA I. 5701

NYOMTATVÁNY

KÖRÖS-VIDÉKI
HÍRLEVÉL

Kiadó: Körös Vidéki Vízügyi Igazgatóság. Felelős kiadó: **Bak Sándor** igazgató

Szerkesztő: **Cserkúti Andrásné**

5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*, Fax: 66/526-407 E-mail: kovizig@kovizig.hu, www.kovizig.hu

Megjelenik havonta 600 példányban

Kiadványyszerkesztés: Kovács Sándor. Nyomtatás: Rotapress Bt. Gyula, telefon: 06-60/301-522